

Raadsvoorstel

Raadsvergadering van 28 oktober 2014

Agendapunt

Relatie met registratienr.:

Datum besluit 23 september 2014

Behandelaar H. de Ruiter en A. Braakman

Telefoonnr. 0224 – 210593/210572/210597

Onderwerp 3D-Beleidsplan, Verordening Wmo, Verordening jeugd Verordeningen Participatiewet

Domein Sociaal Domein

Registratienr. 14.111784

Samenvatting

Per 1 januari 2015 zijn de gemeenten verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (inclusief AWBZ-begeleiding), de Wet op de Jeugdzorg (inclusief passend onderwijs) en de Participatiewet. De gemeenten krijgen de opdracht om voor het Sociaal Domein een samenhangend beleid te voeren, gericht op het vergroten van de deelname aan de samenleving van mensen in een kwetsbare positie.

De Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 schrijven voor dat de gemeente een beleidsplan moet opstellen.

Het document "3D – Beleidsplan" bevat de inhoudelijke keuzes die worden gemaakt ten aanzien van de transities. Er gekozen om 1 integraal beleidsplan voor te leggen. Hiermee willen we benadrukken dat er grote samenhang is in de vraagstukken waarvoor gemeenten staan. Het document "3D – Beleidsplan" dient nu te worden vastgesteld.

De Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en de Jeugdwet schrijven daarnaast voor dat de gemeente per verordening regels dient vast te stellen die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van het verplichte gemeentelijk beleidsplan met betrekking tot maatschappelijke ondersteuning respectievelijk jeugdhulp (preventie en jeugdhulp, de uitvoering van de kinderschermingsmaatregelen en de jeugdreclassering).

Op grond van de Participatiewet, die per 1 januari 2015 in werking treedt, dienen de volgende verordeningen te worden vastgesteld, te weten: een re-integratieverordening, afstemmingsverordening, verordening loonkostensubsidie, verordening individuele inkomenstoelage ,

verordening tegenprestatie, verordening individuele studietoelage, verordening cliëntenparticipatie en verordening verrekening bestuurlijke boete.

De verordening cliëntenparticipatie, de verordening verrekening bestuurlijke boete en de verordening loonkostensubsidie worden op een later tijdstip, doch uiterlijk op 1 juli 2015, ter vaststelling aan uw raad voorgelegd.

Voorgesteld besluit

- het 3D-beleidsplan vast te stellen;
- de Verordening maatschappelijke ondersteuning Schagen 2015 vast te stellen en de Verordening maatschappelijke ondersteuning Schagen 2013 in te trekken;
- de Verordening Jeugdhulp Schagen 2015 vast te stellen;
- de Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Schagen 2015 vast te stellen;
- de Afstemmingsverordening Participatiewet, loaw en loaz gemeente Schagen 2015 vast te stellen;
- de Verordening individuele inkomensvoet Participatiewet gemeente Schagen 2015 vast te stellen;
- de Verordening tegenprestatie Participatiewet, loaw en loaz gemeente Schagen 2015 vast te stellen;
- de Verordening individuele studietoelage Participatiewet gemeente Schagen 2015 vast te stellen.

Financiële gevolgen

Niet van toepassing.

Aanleiding

De Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 bepalen dat de gemeente een beleidsplan moet opstellen.

Om op tijd gereed te zijn voor de uitvoering van deze taken hebben de gemeenten Den Helder, Hollands Kroon, Schagen en Texel in de voorbereidingen samengewerkt. Inmiddels hebben de vier gemeenteraden al de nodige besluiten genomen.

Het Visiedocument "Voor elkaar, met elkaar" is vastgesteld, waarmee de belangrijke kaders zijn vastgelegd. Het fundament voor de uitvoering is vastgesteld aan de hand van het Uitvoeringsdocument "Met Kop en Schouder", met daarin beschreven de sociale wijkteams die worden gevormd en de komst van het RAKC als gezamenlijke backoffice.

De voorbereidingen op beleidsniveau hebben geleid tot dit beleidsplan "3D-beleidsplan". Inmiddels varen de gemeenten Den Helder en Texel hun eigen koers.

In het beleidsplan zijn de belangrijkste inhoudelijke keuzes weergegeven, waarbij rekening wordt gehouden met de samenhang in de vraagstukken waarvoor gemeenten staan. Daarmee geven de gemeenten de inhoudelijke koers aan omtrent de transities.

De Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, de Jeugdwet en de Participatiewet schrijven voor dat de gemeente per verordening regels dient vast te stellen die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van het gemeentelijk beleid met betrekking tot maatschappelijke ondersteuning, participatie en de jeugdhulp (het sociaal domein). Bij het opstellen van de verordeningen is uitgegaan van de modelverordeningen van de VNG.

Totstandkoming "3D-beleidsplan"

Het beleidsplan is in nauwe samenwerking met de regiogemeenten en diverse partijen, instellingen en personen tot stand gekomen. Een intensief interactief proces is gelopen om zo goed mogelijk de keuzemogelijkheden en dilemma's in beeld te krijgen en afgewogen voorstellen hieromtrent te doen.

Enkele stappen die hierbij zijn gezet, zijn de volgende

- Koplichtbijeenkomsten met burgers over diverse thema's
- besprekingen met voorzitters Wmo- adviesraden
- bijeenkomsten voor gemeenteraadsleden
- thema-avonden met dorps- en wijkraden, instellingen en organisaties van en voor vrijwilligers
- diverse gesprekken met zorgaanbieders in de regio

1. Doelstelling en maatschappelijke effecten

Het 3D-beleidsplan sluit prima aan bij en is een verdere uitwerking van de maatschappelijke effecten, doelstellingen en resultaten uit de Meerjarenvisie. Tevens voldoet het aan de in de Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 gestelde eisen;

De verordeningen voldoen aan de in de Jeugdwet, de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en de Participatiewet gestelde eisen en geven de burgers en aanbieders duidelijkheid over de rechten en plichten en de processen rondom de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, de Jeugdwet en de Participatiewet.

2. Argumenten

3D-Beleidsplan

3.1 Algemeen

Nadrukkelijk is ervoor gekozen om 1 beleidsplan voor de 3 transities samen te maken. Hiermee wordt benadrukt de samenhang tussen de 3 transities en de verbinding die beleidsmatig gemaakt moet worden. Het beleidsplan kent dan ook een algemeen deel, waarbij overkoepelende beleidsmatige thema's zijn uitgewerkt. Vervolgens is per decentralisatie een apart hoofdstuk opgenomen.

3.2 Transitie & transformatie

De opgave waarvoor de gemeenten staat kent elementen van een transitie en een transformatie. Hiermee wordt bedoeld dat enerzijds taken worden overgedragen, wetten worden veranderd, financiële stromen naar de gemeente komen. Dit is vooral gericht op het aanpassen van de structuren en dergelijke. Dit wordt bedoeld met transitie.

Daarnaast zal een transformatieproces op gang moeten komen. Dit betreft vooral inhoudelijke vernieuwing en cultuuromslag die gemaakt moet worden om de beoogde inhoudelijke effecten van de stelselwijziging te realiseren. Hierbij moet worden gedacht aan: ander gedrag van professionals, burgers, gemeenten, instellingen enzovoort.

Dit beleidsplan is er (tezamen met Visiedocument en Uitvoeringsdocument) op gericht om in ieder geval de transitie succesvol te volbrengen, om op de datum van 1 januari 2015 klaar te staan voor de inwoners met ondersteuningsvragen rondom Jeugd, Participatie en nieuwe Wmo. Met de transformatie is ook al een gestart gemaakt en wordt voorgezet met dit beleidsplan, de pilots die lopen, de vele gesprekken en bijeenkomsten over de transities Sociaal Domein. Het transformatieproces zal echter veel langer doorlopen dan 1 januari 2015. Innovatie, veranderingen in gedrag en cultuur hebben vaak een langere periode van grote aandacht nodig.

3.3 Beleidskeuzes

Het beleidsplan kent beschrijvende gedeeltes over de nieuwe taken en verantwoordelijkheden van de gemeenten, met de nodige achtergrond informatie (in de bijlages). Maar vooral kent het beleidsplan verschillende beleidskeuzes die worden gemaakt.

Voor het overzicht zijn de belangrijkste beleidskeuzes in het beleidsdocument weergegeven in aparte kadertjes. Hieronder zijn deze beleidskeuzes ook opgenomen.

3.3.1 Beleidskeuzes Algemeen deel (hoofdstuk 1 + 2)

Schaalgrootte

Deze per beleidsitem bepalen. Uitgangspunt: regionaal waar het kan, lokaal waar het moet.

Innovatie

De leidende principes wat betreft innovatie tot uitdrukking laten komen in de contractering (vastleggen in afspraken en de keuze om voorrang te geven aan contractpartners die innovatief werken) en taakomschrijving en competenties van de wijkteammedewerkers.

Clientondersteuning

Het uitgangspunt hierbij is: inwoners worden alleen ondersteund waar zij niet in staat zijn zelf of met het behulp van het eigen netwerk keuzes te maken.

- voor 2015 wordt de cliëntondersteuning met MEE gecontinueerd met ruimte voor innovatie en flexibiliteit afhankelijk van precieze invulling wijkteams.
- in 2015 worden de huidige vormen van cliëntondersteuning binnen de algemene voorzieningen (waaronder AMW, mantelzorgcentrum, ouderenwerk enz.) gecontinueerd.

Preventie – Algemene voorzieningen versus maatwerk

In 2015 voor jeugd de lokale en/of regionale (subsidie)relatie met de huidige partners te continueren met als voorwaarde: deelname aan innovatieve activiteiten.

Positionering vrijwilliger en mantelzorger

Handhaven bestaande algemene voorzieningen ter ondersteuning van vrijwilligers en mantelzorgers. De sociale wijkteams sturen effectief op meer inzet van vrijwillige zorg voor elkaar.

Inkomensgrenzen / eigen bijdragen

In het beleidsplan Wmo wordt de keuze gemaakt voor:

- vanaf 1 januari 2015 doorvoeren dat bij mensen met een laag inkomen geen eigen bijdrage wordt opgelegd. Hiervoor dient het beleid bijzondere bijstand te worden gewijzigd en dit dient te worden opgenomen in de verordening Wmo.

Intrekking, terugvordering en verhaal.

uitgangspunt is dat er in alle gevallen waarbij er sprake is van opzettelijke, onjuiste of onvolledige informatieverstrekking wordt teruggevorderd.

PGB versus zorg in natura

- Op grond van doelmatigheid een pgb afwijzen (ofwel: doelmatigheid is een keuze voor afwijzing van een pgb).
- bij fraude terugvorderen (zie terugvordering).

3.3.2 Beleidskeuzes Participatie (hoofdstuk 3)

- Uitkering bij geen of lage woonlasten

Voor wat betreft Hollands Kroon en Schagen wordt het huidige beleid voortgezet. Dat betekent dat de uitkering van de hoofdbewoner van de woning wordt aangepast indien er sprake is van:

- geen huurbetaling of een huur lager als € 150,-,
- hypotheekvrije woning,
- geen woning wordt bewoond.

- Kindpakket: lokaal invulling geven aan een kindpakket, waarvoor extra middelen zijn ontvangen voor armoedebestrijding onder kinderen. Hiervoor moet individueel maatwerk worden geboden.

- Werkbedrijf

1) Realiseren van een werkplatform op het niveau van de regio Kop van Noord-Holland (incl. werkgeversservicepunt), naast het wettelijke regionale werkbedrijf.

- Tegenprestatie

De tegenprestatie is ondersteunend aan de re-integratie- en arbeidsverplichting. Alleen van degenen voor wie de re-integratie- en arbeidsverplichting niet van toepassing is wordt verwacht dat zij naar vermogen een tegenprestatie zoeken in de vorm van vrijwilligerswerk en als ze dat niet vinden worden ze bemiddeld naar een tegenprestatie voor zover er werkzaamheden beschikbaar zijn.

3.3.3 Beleidskeuzes Jeugd (hoofdstuk 4)

- De jeugdhulp in te richten op basis van het op- en afschalingsmodel door middel van:

- inzet op preventie en vroeg signalering,
- waar nodig in vroegtijdig stadium specialistische hulp inzetten om duurdere zorg later te voorkomen,
- duurdere zorg voor hen die het echt nodig hebben garanderen.

- innovatie en transformatie realiseren op basis van de onderwerpen genoemd in paragraaf 4.4. en zoals vastgelegd in het Regionaal Transitie Arrangement.

- De contractering van jeugdhulp voor 2015 te organiseren op het schaalniveau zoals voorgesteld in het overzicht in paragraaf 4.5.
- Het schoolmaatschappelijk werk vindt een plek in de wijkteams, waarbij het principe van vindplaats is werkplaats niet wordt losgelaten.

3.3.4 Beleidskeuzes Wmo (hoofdstuk 5)

- Overgangsrecht begeleiding: gekozen wordt voor continuïteit, waarbij de cliënt waar mogelijk de gewenste zorgaanbieder houdt.
- Zelfredzaamheid: om gedragsverandering bij partijen te bewerkstelligen wordt deze in de contractering met partijen verankerd.
- Begeleiding: waar mogelijk wordt gekozen voor een collectieve voorziening, nl. in groepsvorm.
- Dagbesteding en vervoer: dagbesteding wordt zoveel mogelijk georganiseerd in de eigen omgeving en waar mogelijk collectief georganiseerd.
- Hulp bij het huishouden: lokaal wordt de keuze gemaakt hoe deze wordt ingevuld.
- Beschermd wonen: in 2015 worden de huidige afspraken gecontinueerd.

Inspraakprocedure

De inspraakprocedure is gevolgd. Bijgaand treft u ter informatie het verslag van de zienswijzen en de reacties hierop aan.

Wij hebben de tekstuele opmerkingen in het 3D-beleidsplan verwerkt. De inhoudelijk opmerkingen zullen worden opgepakt bij de uitwerking van beleid en zijn verwerkt in de volgende Actiepunten.

Actiepunten

Niet alles heeft nu al kunnen leiden tot concrete beslispunten. Er zijn nog actiepunten, zaken die gedurende 2014 of daarna verder uitgewerkt worden. Hiernavolgend een overzicht van deze punten.

1. Een visie op integrale cliëntondersteuning 3D-breed wordt ontwikkeld.
2. Aan de hand van een gezamenlijke regionale agenda preventie en innovatie oppakken.
3. Middelen voor innovatie / nieuwe activiteiten in het preventieve veld vrijmaken.
4. Het beleid met betrekking tot het stellen van inkomensgrenzen en eigen bijdragen regionaal regelen.
5. In het beleidsplan is de keuze gemaakt om de mogelijkheid om eigen bijdrage te hanteren maximaal te benutten. In het financieel besluit nader uitwerken wat eigen bijdrage wordt.
6. Regionaal oppakken van intrekking, terugvordering en verhaal. Dit wordt opgepakt vanuit het RAKC.
7. Verbinding met het economisch domein.
8. M.b.t. de verbinding met het economisch domein worden onder regie van gemeenten nieuwe vormen van partnerschap aangegaan en wordt een gezamenlijke agenda opgesteld.

9. M.b.t. risico's ten aanzien van de 3D's en solidariteit tussen gemeenten wordt een voorstel uitgewerkt op basis van de solidariteitsgedachte (kosten- en risicoverevening) voor die zorg en voorzieningen die uitermate kostbaar zijn (m.n. jeugd).
10. Indicatiestelling wordt regionaal uitgewerkt, waarbij innovatie en efficiëntie wordt meegenomen en uitvoering in het RAKC.
11. Een besluit over het wel/niet in stand houden van uitvoeringsorganisaties WSW.
12. Een besluit over de afbouw van het bestand 'oud Wsw': kiezen we voor actieve afbouw of voor natuurlijk verloop? Hoe bouwen we af?
13. Een besluit over verdringing aan de onderkant van de arbeidsmarkt, hoe gaan we hiermee om?
14. Aan de hand van enkele ambtelijk adviezen besluiten nemen over:
 - borging van de functies van het huidige CJG;
 - wettelijk verplichte regionale afspraken vast te stellen met huisartsen, jeugdartsen, medisch specialisten over verwijzing in het kader van jeugd-ggz en jeugdzorg en de relatie met de wijkteams;
 - wettelijk verplichte (boven)regionale afspraken tussen gemeente en Raad voor de Kinderbescherming vast te stellen over de samenwerking bij jeugdbescherming, jeugdreclassering en gesloten jeugdhulp;
 - (boven)regionale capaciteitsgarantie Jeugdzorg Plus;
 - (boven) crisis hulpverlening, spoedzorg en calamiteiten.
15. Met de PGB-houders worden afzonderlijke afspraken gemaakt in 2015.
16. M.b.t. transformatie en innovatie wordt een agenda opgesteld en ter besluitvorming voorgelegd.
17. M.b.t. beschermd wonen volgt een advies hoe hier op lange termijn invulling aan wordt gegeven.
18. M.b.t. het AMHK volgt in 2014 besluitvorming hoe dit in 2015 en volgende jaren wordt vormgegeven op regionaal niveau.
19. Een voorstel voor hulp bij het huishouden wordt uitgewerkt in najaar 2014.
20. Beleid t.a.v. vrijwilligers en mantelzorgers wordt uitgewerkt in 2015.
21. Een voorstel hoe verder om te gaan met algemene voorzieningen en basisvoorzieningen wordt uitgewerkt in 2015.
22. Hoe om te gaan met privacy wordt verankerd in de werkprocessen van RAKC, wijkteams en gemeentelijke organisatie.

In schema worden de bevoegdheden van college en gemeenteraad weergegeven.

Onderwerp	College	gemeenteraad
Visie op cliënt ondersteuning	X	
Preventie en innovatie	X	X
Middelen innovatie en preventie	X	X
Inkomensgrenzen en eigen bijdrage	X	
Financieel besluit	X	
Intrekking, terugvordering en verhaal	X	
Verbinding met economisch domein	X	X
Agenda met partners opstellen	X	X
Uitwerken solidariteitsgedachte		X
Indicatiestelling	X	
Uitvoeringsorganisatie WSW	X	X
Toekomst bestand "oud" WSW	X	X
Participatie: onderkant arbeidsmarkt	X	X
- Toekomst CJG - Afspraken kern- en ketenpartners jeugd - Afspraken RvdK - Capaciteit JeugdZorgPlus - Crisishulp, spoedzorg en calamiteiten	X	
Afspraken PGB-houders	X	
Agenda transformatie en innovatie	X	X
Beschermd wonen	X	X
AMHK	X	X
Hulp bij het huishouden	X	
Vrijwilligers en mantelzorgers	X	X
Algemene voorzieningen en basisvoorzieningen	X	X
Privacy (protocollen, bedrijfsvoering etc.)	X	

Verordening Wmo 2015

De Wmo 2015 schrijft voor dat de gemeente per verordening de regels dient vast te stellen die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van het verplichte gemeentelijk beleidsplan met betrekking tot maatschappelijke ondersteuning. In de verordening dient in ieder geval bepaald te worden:

- op welke wijze en op basis van welke criteria wordt vastgesteld of een cliënt voor een maatwerkvoorziening voor zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen of opvang in aanmerking komt;
- op welke wijze de hoogte van een persoonsgebonden budget wordt vastgesteld;
- welke eisen worden gesteld aan de kwaliteit van voorzieningen, inclusief eisen met betrekking tot de deskundigheid van beroepskrachten;
- ten aanzien van welke voorzieningen een regeling voor de afhandeling van klachten van cliënten vereist is;
- ten aanzien van welke voorzieningen een regeling voor medezeggenschap van cliënten over voorgenomen besluiten van de aanbieder die voor de gebruikers van belang zijn vereist is;
- op welke wijze ingezet, waaronder cliënten of hun vertegenwoordigers, worden betrokken bij uitvoering van de wet, voorstellen voor beleid kunnen doen, gevraagd en ongevraagd advies kunnen uitbrengen over verordeningen en beleidsvoorstellen, worden voorzien van ondersteuning en deel kunnen nemen aan periodiek overleg;

- op welke wijze de kostprijs van een maatwerkvoorziening wordt berekend;
- op welke wijze het college zorg draagt voor een jaarlijkse blijk van waardering voor de mantelzorgers van cliënten in de gemeente;
- op welke wijze het ten onrechte ontvangen van een maatwerkvoorziening of een persoonsgebonden budget, alsmede het misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet wordt bestreden;
- op welke wijze een goede verhouding tussen de prijs voor de levering en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit van de voorziening wordt gewaarborgd. Hierbij dient rekening te worden gehouden met de deskundigheid van de beroepskrachten en de toepasselijke arbeidsvoorwaarden.

Daarnaast kan de gemeente bij verordening bepalen dat:

- cliënten voor algemene voorzieningen, niet zijnde cliëntondersteuning, en maatwerkvoorzieningen een bijdrage verschuldigd zullen zijn;
- de hoogte van de bijdrage voor de verschillende soorten van voorzieningen, ook wanneer de cliënt de ondersteuning zelf inkoopt met een persoonsgebonden budget, in de verordening verschillend worden vastgesteld;
- de bijdragen voor opvangvoorzieningen door een andere instantie dan het CAK wordt vastgesteld en geïnd;
- in geval van een minderjarige cliënt die niet zelf de eigenaar is van de woning, een bijdrage wordt opgelegd aan diens onderhoudsplichtige ouders en degene die anders dan als ouder samen met de ouder het gezag over de cliënt uitoefent;
- aan personen met een beperking of chronische psychische of psychosociale problemen die daarmee verband houdende aannemelijke meerkosten hebben, een tegemoetkoming wordt verstrekt ter ondersteuning van de zelfredzaamheid en de participatie, en vast te stellen welke de toepasselijke grenzen zijn met betrekking tot de financiële draagkracht;
- onder welke voorwaarden betreffende het tarief de persoon aan wie een persoonsgebonden budget wordt verstrekt, de ondersteuning kan inkopen van een persoon die behoort tot het sociale netwerk.

De voorliggende concept-verordening maatschappelijke ondersteuning Schagen 2015 bevat regels met betrekking tot bovengenoemde onderwerpen, met uitzondering van de tegemoetkoming in de meerkosten van personen met een beperking of chronische psychische of psychosociale problemen. Het voornemen bestaat deze inkomenssteun te verstrekken via de bijzondere bijstand.

Overleg met Wmo-adviesraad Schagen

Op vrijdag 22 augustus 2014 heeft naar aanleiding van de concept-verordening maatschappelijke ondersteuning Schagen 2015 overleg plaatsgehad met de Wmo-adviesraad Schagen (hierna: WAS). De op- en aanmerkingen c.q. suggesties van de WAS met betrekking tot deze concept-verordening, zijn verwerkt in de zienswijzen t.a.v. het 3D-beleidsplan (zie bijlage 1).

Eigen bijdrage rolstoel Wmo 2015

Uit het concept-uitvoeringsbesluit Wmo 2015 kan worden afgeleid dat gemeenten onder vigeur van de Wmo 2015 bevoegd zijn een eigen bijdrage op te leggen voor rolstoelen. In het verslag van het schriftelijk overleg met de commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport over het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 stelde de staatssecretaris echter dat er geen eigen bijdrage gaat gelden voor rolstoelen. Bij brief van 18 juli 2014, gericht aan de voorzitter van de Tweede Kamer, heeft de staatssecretaris bevestigd dat er een vrijstelling gaat gelden voor rolstoelen en dat hij het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 dienovereenkomstig zal aanpassen. Voorts deelde hij per voornoemde brief mede dat de Raad van State hierover nog een advies zal uitbrengen. Ten tijde van het redigeren van dit collegevoorstel was nog niet bekend of de Staten-Generaal akkoord is gegaan met de voorgenomen beleidswijziging van de staatssecretaris. De VNG heeft desgevraagd laten weten dat de kans zeer groot is dat het betreffende wijzigingsvoorstel door de Eerste en Tweede Kamer wordt aangenomen. Bij het vervaardigen van deze concept-verordening is daarom uitgegaan van het meest waarschijnlijke scenario, namelijk dat er geen eigen bijdrage gaat gelden voor de rolstoelen.

Verordening Jeugdwet

De Jeugdwet schrijft voor dat de gemeenteraad per verordening in ieder geval regels opstelt:

- over de door het college te verlenen individuele voorzieningen en overige (jeugdhulp)voorzieningen;
- met betrekking tot de voorwaarden voor toekenning, de wijze van beoordeling van en de afwegingsfactoren bij een individuele voorziening;
- over de wijze waarop de toegang tot en de toekenning van een individuele voorziening wordt afgestemd met andere voorzieningen op gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning, werk en inkomen;
- over de wijze waarop de hoogte van een persoonsgebonden budget wordt vastgesteld;
- over de wijze waarop het ten onrechte ontvangen van een individuele voorziening of persoonsgebonden budget, alsmede het misbruik of oneigenlijke gebruik van de Jeugdwet wordt bestreden;
- over de wijze waarop ingezetenen worden betrokken bij de uitvoering van de Jeugdwet;

- over de wijze waarop een goede verhouding tussen de prijs voor de levering en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit van jeugdhulp, kindbeschermingsmaatregelen of jeugdreclassering wordt gewaarborgd. Hierbij dient rekening gehouden te worden met de deskundigheid van de beroepskrachten en de toepasselijke arbeidsvoorwaarden.

De voorliggende concept-verordening jeugdhulp Schagen 2015 bevat regels aangaande bovengenoemde onderwerpen.

Verordeningen Participatiewet

Vanaf 1 januari 2015 treedt de Participatiewet in werking. De gemeente wordt vanaf die datum verantwoordelijk voor mensen met arbeidsvermogen die ondersteuning nodig hebben. Deze mensen zitten nu in de WWB (de wet Werk en Bijstand), Wsw (de Wet sociale werkvoorziening) en in de Wajong.

Artikel 78 z lid 7 Participatiewet bepaalt dat de gemeenteraad binnen 6 maanden na inwerkingtreding van de Participatiewet (uiterlijk 1 juli 2015) de verordeningen moet vaststellen die moeten worden vastgesteld op grond van de Participatiewet.

Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft omwille van de rechtszekerheid bij de gemeenten erop aangedrongen de verordeningen per 1 januari 2015 vast te stellen. Deze oproep van het ministerie verdient navolging, omdat het voor de uitvoering van de Participatiewet vanaf 1 januari 2015- zo goed als onwerkbaar is – om de oude verordeningen die gebaseerd zijn op de WWB uit te voeren in combinatie met de Participatiewet. Bovendien komen alle bestaande verordeningen te vervallen vanwege de opheffing van de gemeenschappelijke regeling van de ISD-KVNH.

Hieronder worden bovengenoemde verordeningen kort besproken.

Re-integratieverordening

In deze verordening moet worden opgenomen hoe de doelgroep van de Participatiewet wordt onderscheiden en welke re-integratievoorzieningen kunnen worden aangeboden.

De verordening, die nu aan u wordt voorgelegd is nog niet compleet. De nieuwe instrumenten op grond van de Participatiewet ontbreken nog. Het gaat om:

- beschut werken;
- loonkostensubsidie;
- no riskpolis (in verband met de loonkostensubsidie);
- job coach.

Deze onderdelen worden op een later moment ingevoegd in de verordening. Op dit moment is de lagere wetgeving nog niet compleet en is er tijd nodig om de inhoud van en de voorwaarden voor gebruik maken van de instrumenten te ontwikkelen. Beschut werken maakt bovendien deel uit van de SW-bedrijven (Noorderkwartier NV en de Bolder).

Er is voor gekozen om de verordening – voor zover mogelijk – nu wel vast te stellen, omdat het een kaderverordening is. In de verordening staan bijvoorbeeld de te onderscheiden doelgroepen aan wie een re-integratievoorziening wordt aangeboden. De definiëring van de doelgroepen werkt door in andere verordeningen, die samen met deze verordening aan u worden voorgelegd.

Afstemmingsverordening

Op grond van de Participatiewet, de loaw en loaz is de gemeenteraad verplicht om een verordening op te stellen met regels over het verlagen van de bijstand voor:

- het niet nakomen van de arbeids- en re-integratieverplichtingen en de tegenprestatie;
- het misdragen jegens personen die met de uitvoering van de wet zijn belast.
- het te kort schietend besef van verantwoordelijkheid om in de kosten van het bestaan te voorzien.

In de Participatiewet is gekozen voor een strenger handhavingsregime op het niet nakomen van met name de arbeidsverplichtingen. De arbeids- en re-integratieverplichtingen waren in de Wet Werk en Bijstand (WWB) in algemene termen benoemd. De specifieke invulling van de verplichtingen was aan de gemeente. In de Participatiewet zijn een groot aantal verplichtingen gespecificeerd. De gespecificeerde verplichtingen worden de geüniformeerde verplichtingen genoemd. In de wet is namelijk ook de hoogte en duur van de verlaging van de bijstand voorgeschreven. Voldoet iemand niet aan één van de verplichtingen dan wordt de bijstand voor tenminste 1 maand en ten hoogste 3 maanden verlaagd met 100%.

Niet alle verplichtingen zijn geüniformeerd. Voor die verplichtingen blijft – net als onder WWB – gelden dat de gemeente de hoogte en duur van de verlaging zelf kan bepalen en moet vastleggen in de verordening.

De belangrijkste wijziging ten opzichte van de bestaande verordening is dat gedragingen, die tot gevolg hebben dat een werkzoekende tijdens de uitkering verwijtbaar werkloos blijft of wordt, met twee maanden uitsluiting van de bijstand wordt bestraft. Dat was één maand.

In de loaw en loaz zijn geen geüniformeerde verplichtingen opgenomen. Het enige nieuwe in deze wetten is de tegenprestatie en de handhaving op de nakoming daarvan.

Verordening tegenprestatie

In de Participatiewet, loaw en loaz en de toelichting is opgenomen dat:

- de gemeenteraad een verordening op moet stellen over het opleggen van de tegenprestatie;
- er rekening gehouden moet worden met de krachten en bekwaamheden van de werkzoekende om de tegenprestatie uit te voeren en dat er rekening gehouden wordt met de wensen van de werkzoekende;
- het college een beleid opstelt met een omschrijving van de werkzaamheden die voor de tegenprestatie in aanmerking komen en de wijze waarop het college het opdragen van de tegenprestatie uitvoert.

In de verordening, die ter vaststelling aan u wordt voorgelegd, is er voor gekozen om het opleggen van een tegenprestatie met name in te zetten voor de groeiers en blijvers. Het gaat om werkzoekenden die een grote afstand tot de arbeidsmarkt hebben en bij wie sprake is van een aantal belemmeringen. Voor de werkzoekende met een korte afstand tot de arbeidsmarkt is het belangrijk om de focus op werk en re-integratie te houden.

Verordening individueel studietoeslag

De Invoeringswet Participatiewet introduceert een studieregeling in de Participatiewet: de individuele studietoeslag. De individuele studietoeslag is via een amendement van Steven van Weyenberg (D66) als vorm van bijzondere bijstand in de Participatiewet gekomen. Hiermee krijgt het college de mogelijkheid om mensen die studeren en van wie is vastgesteld dat ze niet in staat zijn het minimumloon te verdienen, een individuele studietoeslag te verstrekken. Het afronden van een studie versterkt de positie op de arbeidsmarkt. Een diploma is een bewijs tegenover werkgevers dat iemand gemotiveerd is en veel in zijn mars heeft.

Mensen met een arbeidshandicap hebben volgens de regering een extra steuntje in de rug nodig als het gaat om studeren. Voor hen is de drempel om te lenen een stuk hoger, omdat de kans op een baan later lager is. Een studietoeslag stimuleert mensen om toch de stap te zetten om naar school te gaan of een studie te gaan volgen. Ook biedt het een financiële compensatie voor het feit dat het voor deze groep vaak moeilijk is om de studie te combineren met een bijbaan.

De gemeenteraad moet in de verordening regels stellen over de hoogte van de toeslag en de periodiciteit van de betaling. Het college kan aanvullende regels in een beleidsregel opnemen.

Verordening individuele inkomenstoeslag

Met de komst van de Participatiewet wordt het begrip 'langdurigheidstoeslag' vervangen door 'individuele inkomenstoeslag'. De toeslag is bedoeld als aanvulling op een laag inkomen. De gemeenteraad heeft de verplichting bij verordening regels op te stellen over de hoogte van de individuele inkomenstoeslag en de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de begrippen langdurig en laag inkomen.

Op grond van de Participatiewet is het college gehouden om in een beleidsregel vast te leggen op welke wijze er bij de beoordeling van de individuele inkomenstoeslag rekening gehouden wordt met de mogelijkheden van de belanghebbende om zijn inkomen te verbeteren en de inspanningen die hij geleverd heeft om het inkomen te verbeteren.

3. Financiën

Het streven is erop gericht het beleid op het gebied van het Sociaal Domein budgettair neutraal uit te voeren. Niet uit het oog mag worden verloren dat het hier een opneindregeling betreft.

4. Risico's

Er zijn geen noemenswaardige risico's aan dit voorstel verbonden.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Schagen,

Gemeentesecretaris

Burgemeester

De heer N.H. Swellengrebel

Mevrouw M.J.P. van Kampen-Nouwen

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Schagen,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 23 september 2014, nr. ;

gezien het advies van de commissie commissie Samenleving d.d. 14 oktober 2014;

gelet op het bepaalde in artikel 2.2., 2.9, 2.10 en 2.12 van de Jeugdwet en gelet op de artikelen 2.1.2, 2.1.3, 2.1.4, eerste, tweede, derde en zevende lid, 2.1.5, eerste lid, 2.1.6, 2.1.7, 2.3.6, vierde lid, en 2.6.6, eerste lid, van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en gelet op de artikelen 8 lid 1 aanhef en sub a, b, c, artikel 8a lid 1 aanhef sub a, b, c en d, en lid 2 sub a en c van de Participatiewet, alsmede de artikelen 35 van de loaw en loaz;

besluit:

- het 3D-beleidsplan vast te stellen;
- de Verordening maatschappelijke ondersteuning Schagen 2015 vast te stellen en de Verordening maatschappelijke ondersteuning Schagen 2013 in te trekken;
- de Verordening Jeugdhulp Schagen 2015 vast te stellen;
- de Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Schagen 2015 vast te stellen;
- de Afstemmingsverordening Participatiewet, loaw en loaz gemeente Schagen 2015 vast te stellen;
- de Verordening individuele inkomenstoelage Participatiewet gemeente Schagen 2015 vast te stellen;
- de Verordening tegenprestatie Participatiewet, loaw en loaz gemeente Schagen 2015 vast te stellen;
- de Verordening individuele studietoelage Participatiewet gemeente Schagen 2015 vast te stellen.

Aldus besloten in de vergadering van: 28 oktober 2014.

De raad van de gemeente Schagen,

Griffier

Voorzitter

Mevrouw E. Zwagerman

Mevrouw M.J.P. van Kampen-Nouwen